

Yasal Mevzuat : Yeni Torba Kanunla Yapılması Öngörülen Düzenlemeler.

KONU ÖZET :

COVID-19 salgınının önlenmesi ve etkilerinin azaltılması amacıyla ülkemizde sosyal ve ekonomik hayata ilişkin birtakım tedbirler alınmaya devam edilmektedir. Bu kapsamda, 62 maddeden oluşan yeni bir yasa teklifi taslağı oluşturulduğu kamuoyuna ve basına yansımıştır.

Söz konusu taslak ile yapılması öngörülen düzenlemelerden öne çıkan hususlar maddeler halinde bu sirkülerimizde özetlenmektedir. Konuyla ilgili gelişmeler ayrıca duyurulacaktır.

Öngörülen düzenlemelerden öne çıkan hususlar:

- 1- Ücretsiz izne ayrılan işçilere** ve 15/3/2020 tarihinden sonra işten çıkarılmış olup, işsizlik ödeneğinden istifade edemeyen işçilere, **İşsizlik Fonundan her gün için 39,24 Türk Lirası nakdi ücret desteği verilecektir.** Ücretsiz izne ayrılarak ücret desteğinden yararlanan işçinin işveren tarafından fiilen çalıştırılmaya devam ettiğinin tespiti halinde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinde belirlenen idari para cezaları dört katı olarak uygulanacaktır. Bu kapsamda verilecek nakdi ücret desteğinden yararlanma süresini 6 ay süreyle Cumhurbaşkanı uzatabilecektir.
- 2- Bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin iş sözleşmesi,** bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **üç ay süreyle işveren tarafından feshedilemeyecektir** (Sağlık nedenleriyle veya ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzer haller nedeniyle fesih hariç). Fesih yasağı uygulanan hallerde işveren işçiyi ücretsiz izne ayırabilecektir. Fesih yasağı süresini 6 aya kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkili olacaktır.
- 3- Kâr dağıtım sınırlaması** yasa maddesi haline getirilmektedir. Buna göre, kamu tüzel kişilerinin pay sahibi olduğu şirketler hariç olmak üzere; sermaye şirketlerinin, 31/12/2020 tarihine kadar dağıtabilecekleri nakit kâr payı tutarı 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşamayacak, genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemeyecektir. Genel kurulca 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşan kısma ilişkin ödemeler 2020 yılının sonuna kadar ertelenmektedir.
- 4- Mücbir sebep sayılabilecek hallerin ortaya çıkması durumunda, Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri dışında da yapılmasına Cumhurbaşkanı tarafından izin verilebilecektir.**
- 5- Mücbir sebep sayılabilecek hallerin ortaya çıkması durumunda, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu** çerçevesinde bölge sınırları içinde yapılması zorunlu olan faaliyetlerin bölge dışında da yapılmasına Cumhurbaşkanı tarafından izin verilebilecektir.
- 6- 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun kapsamında, perakende işletmelerin üretici ve tedarikçilerle arasındaki ödeme ilişkilerine dair mevcut düzenleme,** tüm tarafların birbirleri arasındaki ödeme ilişkilerini de içerecek şekilde genişletilmekte, borçlunun büyük ölçekli işletme olduğu durumlarda, üretim tarihinden itibaren 30 gün içinde bozulabilen hızlı tüketim malları ile birlikte et ve süt ürünleri için de ödeme süresinin 30 günü aşmaması kuralı getirilmekte ve 30 günlük ödeme süresinde alıcının

küçük ölçekte olması kuralı kaldırılmaktadır. Ayrıca bu düzenlemelerin ihlali durumunda ağır idari para cezaları düzenlenmektedir.

- 7- 6585 sayılı Kanuna kapsamında, **üretim ve tedarik zincirinin tüm aşamaları ile nihai tüketiciye yapılan satışlarda**, girdi maliyeti ve döviz kuru artışı gibi haklı bir gerekçe **olmaksızın makul olmayan fiyat artışları yasaklanmaktadır**.
- 8- Öte yandan, üretim ve tedarik zincirinin tüm aşamaları ile nihai tüketiciye yapılan satışlarda, fiyat artışı beklentisi veya benzeri sebeplerle **mal satışından kaçınılması, stokçuluk yapılması, piyasada darlık yaratılması, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulması yasaklanmaktadır**.
- 9- **Devlet İhale Kanununa** ilişkin olarak, süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dâhil olmak üzere, idare tarafından mücbir sebep halinin kabul edilebilmesi için bu durumun; müşteri veya müteahhitten kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, müşteri veya müteahhidin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde müşteri veya müteahhitten idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve kusurunun olmadığını yetkili merciler tarafından belgelendirmesi gereklidir.
- 10- **Hazinenin özel mülkiyetindeki** taşınmazların satışı, kiraya verilmesi, trampası, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması ve irtifak hakkı tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi ve kullanma izni verilmesi işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenecek ve bu kapsamındaki işlerin ihaleleri elektronik ortamda da yapılabilecektir.
- 11- **Mücbir sebep hallerinde Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken** (satış, kira, ön izin, irtifak hakkı, kullanma izni, hasılat payı vb.) bedeller ile ecrimisil bedellerinin mücbir sebep halinin devamı süresince alınmaması, erteleme, indirim,

taksitlendirme yapılması, bu işlemlere ilişkin faiz alınmaması veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz oranının uygulanması konularında ve diğer hususlarda Çevre ve Şehircilik Bakanına yetki verilmektedir.

- 12- Cumhurbaşkanı, doğal afet ve salgın hastalık gibi durumlarda **belediye ve bağlı kuruluşlarının; gelir vergisi tevkifatı, tüm sosyal sigorta prim ödemelerini, elektrik enerjisi borçları ile su tüketimine bağlı alacaklarını** gerektiği süreye kadar gecikme faizi veya zammı işletilmeksizin ertelemeye yetkili kılınmaktadır.
- 13- Mücbir sebeplerin varlığı halinde, **belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin** olarak ilgili mevzuatınca yapılan satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların mücbir sebep süresince alınmamasına, erteleme, indirim, taksitlendirme yapılmasına, bunlara ilişkin faiz alınmamasına veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz uygulanmasına ve diğer hususları belirlemeye, yine bu süreler kadar sözleşme sürelerinin uzatılmasına bağlı kuruluşlarda yönetim kurulu kararı ile genel müdür, belediye ve birliklerde encümen kararı ile belediye veya birlik başkanı yetkili kılınmaktadır.
- 14- Doğal afet ve salgın hastalık gibi mücbir sebep hallerinde **faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı** alınmayacaktır.
- 15- 6446 sayılı **Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında alınmış mevcut üretim veya otoprodüktör önlisanslarını**, lisanslarını ya da lisans başvurularını sonlandırmak isteyen tüzel kişilerin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden 2 ay içerisinde EPDK'ya başvurmaları hâlinde önlisansları, lisansları veya lisans başvuruları sonlandırılarak teminatları iade edilecektir; ayrıca **yerli kömürden elektrik üretilmesi** amacı ile yapılan **termik santral kurulum şartlı rodövens ihaleleri çerçevesinde yapılan ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Termik**

Santral kurulumu tamamlanmayan sözleşmeler ile 6446 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında özelleştirme ihalesi yapılan ve maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden yenilenebilir enerji kaynakları veya yerli kömüre dayalı elektrik üretim tesisi kurulması amacıyla yapılmış Devir Sözleşmeleri ve Elektrik Satış Anlaşmalarının feshedilebilmesine imkan tanınacaktır.

- 16- TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlara ilişkin yapılandırma** imkanı getirilmektedir. Buna göre,), vadesi 01/02/2020 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla geldiği hâlde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ve yapılandırılmamış borçlar için 2021 yılının Eylül ayı sonuna kadar TEDAŞ'a iletilmek üzere dağıtım/perakende satış şirketlerine veya TEDAŞ'a yazılı başvuruda bulunulması halinde bu alacaklar yapılandırılacaktır. Bu kapsamda yapılandırılan alacakların ilk taksiti 2021 yılının Ekim ayının son gününe kadar ödenmek üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam üç eşit taksitte ödenecektir.
- 17- Ticaret sicili işlemlerinde, imza beyanı noterlerde** de yapılabilecektir. Diğer taraftan, tacirin ya da temsile yetkili kişinin Devlet veri tabanında imzasının bulunması halinde, ayrıca ticaret sicili müdürlüğüne gidilmesine gerek kalmayacaktır.
- 18- 6102 Sayılı Kanunun 399 uncu maddesi** kapsamında, **denetçi seçimi** faaliyet döneminin beşinci ayına kadar yapılabilecektir.
- 19- 6102 sayılı Kanunun 409 uncu maddesi** kapsamında, **anonim şirketlerin genel kurulları** faaliyet döneminin ilk beş ayı içerisinde yapılabilecektir.
- 20- 6102 sayılı Kanunun 409 uncu maddesi ile 617 nci maddesinde** öngörülen sürelerde olağan **genel kurulu toplantıya çağırmayan anonim şirket yönetim kurulu üyeleri ile limited şirket müdürleri** hakkında idari para cezası uygulanacaktır
- 21- 6102 sayılı Kanunda** yapılan değişikliklerle anonim şirketlerde olduğu gibi **limited şirketlerde de genel kurullar** faaliyet döneminin ilk beş ayı içerisinde

yapılabilecektir.

- 22- Bankalar, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile müşteriler arasındaki sözleşmeler; uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla yapılabilecektir.**
- 23- Güvenli elektronik imzanın yanı sıra, kişilerin e-devlet kapısının sunduğu diğer kimlik doğrulama yöntemleri ile de adres beyanında** bulunulabilmektedir.
- 24- Türkiye'de seyahat acentalığı faaliyeti** göstermek için Bakanlıktan işletme belgesi almak zorunludur. İşletme belgesi bir işletmeye mahsus olmak üzere tüzel kişilere verilecektir. İşletme belgesi acenta unvanından bağımsız olarak başka bir tüzel kişiliğe devredilebilecektir. Devir edilen acentanın unvanı veya iltibasa yol açacak bir unvan 10 yıl içerisinde başka bir seyahat acentasına kullanılmayacak ve devir eden tüzel kişiliğe 3 yıl içerisinde yeniden işletme belgesi verilmeyecektir.
- 25- Türkiye Seyahat Acentaları Birliğinin gelirleri arasında yer alan yıllık aidatın,** Birliğin gerekçeli talebi ve Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde ilgili yıl için tahsilatı ertelenebilecek, oranı azaltılabilecek veya muafiyeti sağlanabilecektir.